

Øversettelse av «Glossary» fra «Global Internal Audit Standards 2024»

Endelig besluttet i styremøte 19. april 2024, etter forslag fra Nettverk internrevisjonsfag.

Engelsk term	og definisjon	Norsk term (* begrep som er spesifikt for internrevisjon)	og definisjon
Activity under review	The subject of an internal audit engagement. Examples include an area, entity, operation, function, process, or system.	Aktivitet som gjennomgås*	Temaet internrevisjonen skal gjennomgå i et oppdrag. Eksempelvis kan dette være et område, en enhet, en handling, en funksjon, en prosess eller et system.
Advisory services	Services through which internal auditors provide advice to an organization's stakeholders without providing assurance or taking on management responsibilities. The nature and scope of advisory services are subject to agreement with relevant stakeholders. Examples include advising on the design and implementation of new policies, processes, systems, and products; providing forensic services; providing training; and facilitating discussions about risks and controls. "Advisory services" are also known as "consulting services."	Rådgivnings-tjenester*	Tjenester der internrevisjonen gir råd til en virksomhets interessenter, uten å gi en bekreftelse eller påta seg ledelsesansvar. Rådgivningens art og omfang er fastsatt i avtale med interessentene. Rådgivning kan for eksempel dreie seg om å <ul style="list-style-type: none"> • gi råd om utforming og implementering av nye retningslinjer, prosesser, systemer og produkter, • tilby granskningstjenester, • tilby opplæring, og • fasilitere diskusjoner om risiko, styring og kontroll.
Assurance	Statement intended to increase the level of stakeholders' confidence about an organization's governance, risk management, and control processes over an issue, condition, subject matter, or activity under review when compared to established criteria.	Bekreftelse* (Assurance)	Uttalelse som er ment å øke interessentenes tillit til virksomhetsstyrings-, risikostyrings- og kontrollprosesser knyttet til en sak, en tilstand, et emne eller en aktivitet – vurdert opp mot etablerte kriterier. («Bekreftelse» er i norsk sammenheng innarbeidet i både finansiell og ikke-finansiell revisjon, selv om begrepet ikke gir en presis øversettelse. «Assurance» handler om å gi rimelig grad av sikkerhet, heller enn om å gi en bekreftelse.)
Assurance services	Services through which internal auditors perform objective assessments to provide assurance. Examples of assurance services include compliance, financial, operational or performance, and technology engagements. Internal auditors may provide limited or reasonable assurance, depending on the nature, timing, and extent of procedures performed.	Bekreftelses-tjenester*	Tjenester der internrevisjonen gir bekreftelse basert på objektive vurderinger. Bekreftelsesoppdrag kan eksempelvis dreie seg om <ul style="list-style-type: none"> • etterlevelse, • finansielle forhold, • drifts- eller ytelsesrelaterte forhold, og • teknologirelaterte forhold. Internrevisjonen kan gi begrenset eller rimelig grad av sikkerhet, avhengig av typen av, tidspunktet for og omfanget av revisjonshandlingene.

Board	<p>Highest-level body charged with governance, such as:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A board of directors. • An audit committee. • A board of governors or trustees. • A group of elected officials or political appointees. • Another body that has authority over the relevant governance functions. <p>In an organization that has more than one governing body, “board” refers to the body or bodies authorized to provide the internal audit function with the appropriate authority, role, and responsibilities.</p> <p>If none of the above exists, “board” should be read as referring to the group or person that acts as the organization’s highest-level governing body. Examples include the head of the organization and senior management.</p>	Styre	<p>Det øverste styrende organet i en virksomhet.</p> <p>Dette kan for eksempel være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • et styre, herunder styrets revisjonsutvalg, • en folkevalgt komite eller et politisk nedsatt utvalg, eller • et annet organ som har myndighet over de aktuelle styringsfunksjonene. <p>I en virksomhet som har mer enn ett styrende organ, refererer «styret» til organet eller organene som beslutter internrevisjonens myndighet, rolle og ansvar.</p> <p>Der virksomheten ikke har noe av dette, viser «styret» til den eller de som fungerer som virksomhetens øverste styrende organ – eksempelvis virksomhetsleder og toppledelse.</p>
Chief audit executive	<p>The leadership role responsible for effectively managing all aspects of the internal audit function and ensuring the quality performance of internal audit services in accordance with Global Internal Audit Standards.</p> <p>The specific job title and/or responsibilities may vary across organizations.</p>	Leder av internrevisjonen*	<p>Internrevisjonens øverste leder med ansvar for effektiv styring av alle aspekter av internrevisjonens virke, og for kvalitetssikring av internrevisjonens tjenester i samsvar med <i>The Global Internal Audit Standards</i>.</p> <p>Stillingstittel og ansvarsområde kan variere mellom ulike virksomheter.</p>
Competency	<p>Knowledge, skills, and abilities.</p>	Kompetanse*	<p><i>The Global Internal Audit Standards</i> bruker ordet «kompetanse» i betydningen kunnskap, ferdigheter og evner.</p>
Compliance	<p>Adherence to laws, regulations, contracts, policies, procedures, and other requirements.</p>	Etterlevelse (Compliance)	<p>At virksomheten overholder lover, forskrifter, kontrakter, retningslinjer, prosedyrer og andre krav.</p> <p>(«Etterlevelseskontroll», «samsvar» og «samsvarskontroll», samt lånordet «compliance», er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk.)</p>
Conflict of interest	<p>A situation, activity, or relationship that may influence, or appear to influence, an internal auditor’s ability to make objective professional judgments or perform responsibilities objectively.</p>	Interessekonflikt	<p>En situasjon, aktivitet eller relasjon som kan påvirke, eller kan synes å påvirke, evnen til å foreta objektive faglige vurderinger eller utføre sine ansvarsoppgaver objektivt.</p> <p>Dette gjelder både for internrevisorer og for andre som utfører uavhengig kontroll i virksomheten.</p>

Control	Any action taken by management, the board, and other parties to manage risk and increase the likelihood that established objectives and goals will be achieved.	Styring og kontroll	Ethvert tiltak iverksatt av styret, ledelsen og andre for å håndtere risiko og øke sannsynligheten for at virksomheten når sine strategiske og operative mål på alle nivåer. («Kontroll», «internkontroll» og «intern styring og kontroll» er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk. Ved å legge til «styring» tydeliggjør man at begrepet også viser til det å ha kontroll, og fanger dermed bedre opp meningsinnholdet i det engelske begrepet «control». Variantene «internkontroll» og «intern styring og kontroll» tydeliggjør at kontroll fra eksterne aktører faller utenfor.)
Control processes	The policies, procedures, and activities designed and operated to manage risks to be within the level of an organization's risk tolerance.	Prosesser for styring og kontroll	Retningslinjer, prosedyrer og aktiviteter utformet og iverksatt for å styre og håndtere risiko innenfor rammen av virksomhetens risikotoleranse.
Criteria	In an engagement, specifications of the desired state of the activity under review (also called "evaluation criteria").	Vurderingskriterier*	En beskrivelse av ønsket eller forventet tilstand for aktiviteten som gjennomgås av internrevisjonen, som nåværende tilstand vurderes opp mot. («Revisjonskriterier» er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk.)
Engagement	A specific internal audit assignment or project that includes multiple tasks or activities designed to accomplish a specific set of related objectives. See also "assurance services" and "advisory services."	Internrevisjonsoppdrag*	Et oppdrag eller prosjekt gitt til internrevisjonen, bestående av oppgaver og aktiviteter utformet for å oppnå bestemte målsetninger.
Engagement conclusion	Internal auditors' professional judgment about engagement findings when viewed collectively. The engagement conclusion should indicate satisfactory or unsatisfactory performance.	Konklusjon på oppdraget*	Internrevisjonens samlede faglige vurdering av observasjonene i et oppdrag. Det bør fremgå av vurderingene i hvilken grad tilstanden på aktiviteten som gjennomgås er tilfredsstillende eller ikke.
Engagement objectives	Statements that articulate the purpose of an engagement and describe the specific goals to be achieved.	Målsetninger for oppdraget*	Fastsettelse av oppdragets formål og beskrivelse av målene som skal oppnås.
Engagement planning	Process during which internal auditors gather information, assess and prioritize risks relevant to the activity under review, establish engagement objectives and scope, identify evaluation criteria, and create a work program for an engagement.	Planlegging av oppdraget*	Prosess der internrevisjonen for det enkelte oppdrag <ul style="list-style-type: none"> • innhenter informasjon, • vurderer og prioriterer risikoer som er aktuelle for aktiviteten som gjennomgås, • etablerer målsetninger og omfang med avgrensninger, • identifiserer og fastsetter vurderingskriterier, og • lager et arbeidsprogram.

Engagement results	The findings and conclusion of an engagement. Engagement results may also include recommendations and/or action plans.	Resultater fra oppdraget*	Observasjonene i og konklusjoner fra et oppdrag. Resultatene kan også omfatte anbefalinger og handlingsplaner.
Engagement supervisor	An internal auditor responsible for supervising an internal audit engagement, which may include training and assisting internal auditors as well as reviewing and approving the engagement work program, workpapers, final communication, and performance. The chief audit executive may be the engagement supervisor or may delegate such responsibilities.	Kvalitetsansvarlig for oppdraget*	En internrevisor med ansvar for å følge opp og kvalitetssikre et internrevisjonsoppdrag. Dette kan omfatte opplæring, veiledning og bistand til andre internrevisorer, samt gjennomgang og godkjenning av arbeidsprogram, arbeidspapirer, utførelse og endelig leveranse. Lederen for internrevisjonen kan selv være kvalitetsansvarlig for oppdraget, eller delegere denne rollen til andre.
Engagement work program	A document that identifies the tasks to be performed to achieve the engagement objectives, the methodology and tools necessary, and the internal auditors assigned to perform the tasks. The work program is based on information obtained during engagement planning.	Arbeidsprogram for oppdraget*	En plan som beskriver og fastsetter handlingene internrevisjonen skal utføre for å oppnå målene med et oppdrag, hvem som skal utføre dem og hvilke metoder og verktøy de skal benytte. Arbeidsprogrammet bygger på informasjon innhentet under planleggingen av oppdraget. («Revisjonsprogram» og «gjennomføringsplan» er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk.)
External service provider	Resource from outside the organization that provides relevant knowledge, skills, experience, and/or tools to support internal audit services.	Ekstern tjenesteleverandør*	Ekstern fageekspertise som støtter internrevisjonens tjenester ved å tilføre kunnskap, metoder, erfaring og/eller verktøy.
Finding	In an engagement, the determination that a gap exists between the evaluation criteria and the condition of the activity under review. Other terms, such as “observations,” may be used.	Observasjon*	Avklaring av om det er manglende samsvar mellom vurderingskriteriene og tilstanden til aktiviteten som er til vurdering i et oppdrag. («Funn» og «avvik» er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk.)
Fraud	Any intentional act characterized by deceit, concealment, dishonesty, misappropriation of assets or information, forgery, or violation of trust perpetrated by individuals or organizations to secure unjust or illegal personal or business advantage.	Mislighet	Enhver forsettlig handling som innebærer <ul style="list-style-type: none"> • svik, • fortieelse, • uærlighet, • underslag eller misbruk av eiendeler eller informasjon, • forfalskning, eller • brudd på tillit. Handlingen er begått av enkeltpersoner eller virksomheter for å oppnå en urettmessig eller ulovlig personlig eller forretningsmessig fordel, for seg selv eller andre.

Governance	The combination of processes and structures implemented by the board to inform, direct, manage, and monitor the activities of the organization toward the achievement of its objectives.	Virksomhetsstyring (Governance)	Kombinasjonen av prosesser og strukturer, fastsatt av styret for å informere, lede, styre og følge opp de aktivitetene virksomheten gjennomfører for å nå sine mål. («Eierstyring» og «foretaksstyring», samt lånordet «governance», er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk.)
Impact	The result or effect of an event. The event may have a positive or negative effect on the organization's strategy or business objectives.	Konsekvens	Resultatet eller effekten av en hendelse. Hendelsen kan ha en positiv eller negativ innvirkning på virksomhetens strategi eller målsetninger.
Independence	The freedom from conditions that may impair the ability of the internal audit function to carry out internal audit responsibilities in an unbiased manner.	Uavhengighet	Fravær av forhold som er egnet til å svekke evnen og muligheten til å utføre oppgaver på en upartisk måte. Dette gjelder både for internrevisorer og for andre som utfører uavhengig kontroll i virksomheten.
Inherent risk	The combination of internal and external risk factors that exists in the absence of any management actions.	Iboende risiko	Kombinasjonen av interne og eksterne risikofaktorer, uten noen risikohåndterende tiltak.
Integrity	Behavior characterized by adherence to moral and ethical principles, including demonstrating honesty and the professional courage to act based on relevant facts.	Integritet	En holdning der man handler ut fra moralske og etiske prinsipper, herunder opptrer ærlig og med faglig mot til å handle på grunnlag av tilgjengelig informasjon.
Internal audit charter	A formal document that includes the internal audit function's mandate, organizational position, reporting relationships, scope of work, types of services, and other specifications.	Internrevisjonens instruks*	Et formelt dokument som angir internrevisjonens mandat, plassering i organisasjonen, rapporteringslinjer, arbeidsomfang, typer tjenester og andre forhold.
Internal audit function	A professional individual or group responsible for providing an organization with assurance and advisory services.	Internrevisjonen*	En fagperson eller gruppe av fagpersoner med ansvar for å gi bekreftelses- og rådgivningstjenester til en virksomhet.
Internal audit mandate	The internal audit function's authority, role, and responsibilities, which may be granted by the board and/or laws and/or regulations.	Internrevisjonens mandat*	Internrevisjonens myndighet, rolle og ansvar, fastsatt av styret og/eller i lov, forskrift, rundskriv eller annet regelverk.
Internal audit manual	The chief audit executive's documentation of the methodologies (policies, processes, and procedures) to guide and direct internal auditors within the internal audit function.	Internrevisjonens håndbok*	Dokumentasjon av internrevisjonens metodikk (retningslinjer, prosesser og prosedyrer), fastsatt av lederen for internrevisjonen.
Internal audit plan	A document, developed by the chief audit executive, that identifies the engagements and other internal audit services anticipated to be provided during a given period. The plan should be risk-based and dynamic, reflecting timely adjustments in response to changes affecting the organization.	Internrevisjonens plan*	Et dokument, utarbeidet av lederen for internrevisjonen, som beskriver oppdragene og andre tjenester som forventes utført i løpet av en gitt periode. Planen bør være risikobasert og dynamisk, slik at den reflekterer vesentlige endringer som påvirker virksomheten.

Internal auditing	An independent, objective assurance and advisory service designed to add value and improve an organization's operations. It helps an organization accomplish its objectives by bringing a systematic, disciplined approach to evaluate and improve the effectiveness of governance, risk management, and control processes.	Internrevisjon*	En uavhengig og objektiv bekreftelses- og rådgivningstjeneste, som har til formål å tilføre verdi og forbedre virksomheten. Internrevisjon bidrar til at virksomheten når sine mål gjennom en systematisk tilnærming og strukturert metode for å vurdere og forbedre effektiviteten og hensiktsmessigheten av prosessene for virksomhetsstyring, risikostyring og kontroll.
Likelihood	The probability that a given event will occur.	Sannsynlighet	Sannsynligheten for at en gitt hendelse vil inntreffe.
May	As used in the Considerations for Implementation of the Global Internal Audit Standards, the word "may" describes optional practices to implement the Requirements.	«kan»*	<i>The Global Internal Audit Standards</i> bruker ordet <i>kan</i> i <i>Considerations for Implementation</i> , om valgfri praksis.
Methodologies	Policies, processes, and procedures established by the chief audit executive to guide the internal audit function and enhance its effectiveness.	Internrevisjonens metodikk*	Retningslinjer, prosesser og prosedyrer, fastsatt av lederen for internrevisjonen for å instruere og veilede internrevisjonen og forbedre dens effektivitet.
Must	The Global Internal Audit Standards use the word "must" to specify an unconditional requirement.	«skal/må»* (ut fra den språklige sammenhengen)	<i>The Global Internal Audit Standards</i> bruker ordet <i>skal</i> eller <i>må</i> , om ufravikelige krav.
Objectivity	An unbiased mental attitude that allows internal auditors to make professional judgments, fulfill their responsibilities, and achieve the Purpose of Internal Auditing without compromise.	Objektivitet*	En saklig og upartisk holdning som lar internrevisorer gjøre faglige vurderinger, ivareta sitt ansvar og oppfylle formålet med internrevisjon uten å inngå kompromisser.
Outsourcing	Contracting with an independent external provider of internal audit services. Fully outsourcing a function refers to contracting the entire internal audit function, and partially outsourcing (also called "co-sourcing") indicates that only a portion of the services are outsourced.	Utkontraktering* (Outsourcing, co-sourcing)	Avtale med en uavhengig ekstern leverandør av internrevisjonstjenester. Ved full utkontraktering blir hele funksjonen satt ut, mens delvis utkontraktering innebærer at bare en del av tjenestene er satt ut til eksterne. (Lånordene «outsourcing» og «co-sourcing», er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk.)
Periodically	At regularly occurring intervals, depending on the needs of the organization, including the internal audit function.	Periodisk*	Regelmessig, avhengig av virksomhetens, herunder internrevisjonens, behov.
Professional skepticism	Questioning and critically assessing the reliability of information.	Profesjonell skepsis	Stille spørsmål ved og kritisk vurdere om informasjon er pålitelig. («Faglig skepsis» er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk.)

Public sector	Governments and all publicly controlled or publicly funded agencies, enterprises, and other entities that deliver programs, goods, or services to the public.	Offentlig sektor	Myndigheter og alle offentlig kontrollerte eller offentlig finansierte organer, foretak og andre enheter som leverer varer og/eller tjenester til allmennheten. I norsk sammenheng viser begrepet vanligvis til offentlig forvaltning på statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå, samt offentlige foretak.
Quality assurance and improvement program	A program established by the chief audit executive to evaluate and ensure the internal audit function conforms with the Global Internal Audit Standards, achieves performance objectives, and pursues continuous improvement. The program includes internal and external assessments.	Kvalitets- og forbedringsprogram*	Et program eller en prosess etablert av lederen for internrevisjonen, for å evaluere og sikre at funksjonen drives i samsvar med <i>The Global Internal Audit Standards</i> , oppnår sine resultatmål, og driver kontinuerlig forbedring. Programmet inkluderer interne og eksterne vurderinger.
Residual risk	The portion of inherent risk that remains after management actions are implemented.	Restrisiko	Den delen av iboende risiko som gjenstår etter at risikohåndterende tiltak er iverksatt. («Gjenværende risiko» er også i bruk som navn på dette begrepet på norsk.)
Results of internal audit services	Outcomes, such as engagement conclusions, themes (such as effective practices or root causes), and conclusions at the level of the business unit or organization.	Resultater av internrevisjonens tjenester*	Resultater (for eksempel konklusjoner fra oppdrag), temaer (eksempelvis god praksis eller rotårsaker) og konklusjoner på enhets- eller virksomhetsnivå.
Risk	The positive or negative effect of uncertainty on objectives.	Risiko	Usikkerhet som kan ha en positiv eller negativ innvirkning på virksomhetens evne til å nå sine mål på alle nivåer.
Risk and control matrix	A tool that facilitates the performance of internal auditing. It typically links business objectives, risks, control processes, and key information to support the internal audit process.	Risiko- og kontrollmatrise*	Et verktøy som støtter internrevisjonens arbeid. Matrisen knytter vanligvis sammen mål, risikoer, prosesser for styring og kontroll, samt vesentlig informasjon, for å støtte revisjonsprosessen.
Risk appetite	The types and amount of risk that an organization is willing to accept in the pursuit of its strategies and objectives.	Risikoappetitt	Den type og mengde risiko virksomheten er villig til å akseptere for å gjennomføre sine strategier og nå sine mål.
Risk assessment	The identification and analysis of risks relevant to the achievement of an organization's objectives. The significance of risks is typically assessed in terms of impact and likelihood.	Risikovurdering	Identifisering og analyse av risikoer som kan ha betydning for virksomhetens mulighet til å nå sine mål på alle nivåer. Betydningen av risiko vurderes vanligvis ut fra sannsynlighet og konsekvens.
Risk management	A process to identify, assess, manage, and control potential events or situations to provide reasonable assurance regarding the achievement of the organization's objectives.	Risikostyring	En prosess for å identifisere, vurdere, håndtere og følge opp potensielle endringer, hendelser eller situasjoner, for å gi rimelig grad av sikkerhet for at virksomheten kan nå sine mål på alle nivåer.
Risk tolerance	Acceptable variations in performance related to achieving objectives.	Risikotoleranse	Den variasjon i resultater en virksomhet er villig til å akseptere for å nå sine mål.

Root cause	Core issue or underlying reason for the difference between the criteria and the condition of an activity under review.	Rotårsaker	Underliggende forhold eller årsaker til manglende samsvar mellom tilstanden til aktiviteten som er til vurdering og aktuelle vurderingskriterier.
Senior management	The highest level of executive management of an organization that is ultimately accountable to the board for executing the organization's strategic decisions, typically a group of persons that includes the chief executive officer or head of organization.	Toppledelse	Det øverste utøvende ledernivå i virksomheten, som står ansvarlig overfor styret for å gjennomføre strategiske beslutninger. Toppledelsen er vanligvis en gruppe ledere som inkluderer administrerende direktør eller virksomhetsleder.
Should	As used in the Considerations for Implementation of the Global Internal Audit Standards, the word "should" describes practices that are preferred but not required.	«bør»*	<i>The Global Internal Audit Standards</i> bruker ordet <i>bør</i> i <i>Considerations for Implementation</i> , om foretrukket, men ikke pålagt, praksis.
Significance	The relative importance of a matter within the context in which it is being considered, including quantitative and qualitative factors, such as magnitude, nature, relevance, and impact. Professional judgment assists internal auditors when evaluating the significance of matters within the context of the relevant objectives.	Vesentlighet	Den relative viktigheten av et forhold vurdert i en gitt sammenheng. Vurderingen omfatter kvantitative og kvalitative faktorer som størrelsesorden, art, relevans og innvirkning. Ved vurderingen av forholdets vesentlighet for virksomhetens evne til å nå sine mål, bygger internrevisorer på sitt faglige skjønn.
Stakeholder	A party with a direct or indirect interest in an organization's activities and outcomes. Stakeholders may include the board, management, employees, customers, vendors, shareholders, regulatory agencies, financial institutions, external auditors, the public, and others.	Interessent	En aktør med direkte eller indirekte interesse i virksomhetens aktiviteter og resultater. Interessenter kan omfatte <ul style="list-style-type: none"> • styret, • ledelsen, • ansatte, • kunder, • leverandører, • aksjonærer, • regulerende myndigheter, • finansinstitusjoner, • eksterne revisorer, • allmennheten, og • andre.
Workpapers	Documentation of the internal audit work done when planning and performing engagements. The documentation provides supporting information for engagement findings and conclusions.	Internrevisjonens arbeidspapirer*	Dokumentasjon av arbeid utført ved planlegging og gjennomføring av internrevisjonens oppdrag. Arbeidspapirer gir informasjon som underbygger observasjoner og konklusjoner i oppdraget.